

Gemeente Brummen

AdviesNota

Afdeling: Dienstverlening	Adviseur: K. Verspui	Code: KV/206	OPENBAAR
Medeadviseur(s): M. Lammerts van Bueren I. Grouwstra G. Sloetjes W. Gerritsen			Datum: 21 januari 2014 Regnr.: BW14.0013
Portefeuille(s): Financiën	Portefeuillehouder(s): J.A.C.M. Elbers		Paraaf manager: <i>MLVB</i> Controlling:
Onderwerp: Samenwerking belastingen			Budgetnummer in afdelingsplan:

Procedure	Administratief	status	datum	Bestuurlijk	status ¹	datum	Burgerparticipatie ²
	☒ MT		t.k.n.		☐ Burgemeester		
☒ Ondernemingsraad		t.k.n.		☒ B&W	t.b.	28 januari 2013	☐ 1: informeren
☐				☒ Gemeenteraad	t.k.n.		☐ 2: raadplegen
							☐ 3: adviseren
							☐ 4: coproduceren
							☐ 5: meebeslissen

Besluiten om:

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde oplegnotitie (bijlage 1) van de businesscase Samenwerking Belastingen (bijlage 2).
2. Op dit moment geen samenwerking op het gebied van gemeentelijke belastingen / Woz aan te gaan.
3. In te zetten op de huidige taakstelling op de organisatie, zodat op kortere termijn efficiëncyvoordeel gerealiseerd kan worden.

GEMEENTESECRETARIS

Datum: Paraaf voor akkoord:

COLLEGE BEHANDELING

Dagmap d.d.:	Akkoord	Bespreken	
N.E. Joosten (burg)			
F.L.J. Bruning			
J.A.C.M. Elbers			
H. Beelen			
Status	☐ A-stuk	☐ B-stuk	Datum besluit: 28 januari 2014

BESLUIT COLLEGE:

Conform advies.

Gemeentesecretaris

¹ t.k.n. = ter kennisname | t.a. = ter advisering | t.b. = ter besluitvorming
² Argumentatie invullen bij kopje Communicatie en burgerparticipatie

Gemeente Brummen

Aan burgemeester en wethouders

Adviesnota

Reg.nr.: BW14.0013

Portefeuille: Financiën

Brummen, 21 januari 2014

Onderwerp: Samenwerking belastingen

Inleiding

In opdracht van de gemeentesecretarissen (Voorst, Lochem, Apeldoorn, Epe, Zutphen en Brummen) is een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar mogelijke regionale samenwerking op het gebied van gemeentelijke belastingen (inclusief uitvoering Wet Waardering Onroerende Zaken).

Bovendien is bij de behandeling van de Kadernota (2012) door de Raad een motie aangenomen met eenzelfde doel: onderzoeken of samenwerking op gebied van belastingen kosten bespaart.

Het haalbaarheidsonderzoek is uitgevoerd door een werkgroep, bestaande uit vakspecialisten en adviseurs uit de genoemde gemeenten. Daarbij zijn zij bijgestaan door een extern bureau (SMQ). Dit heeft geresulteerd in de bijgevoegde business case.

Nu zal een keuze gemaakt moeten worden of Brummen wel of niet deel gaat nemen aan het uitwerken van een bedrijfsplan voor deze samenwerking. De kosten die hieraan verbonden zijn, worden begroot op € 150.000,-- (per gemeente € 25.000,-- bij deelname alle gemeenten).

Argumenten

1.1 De oplegnotitie is gebaseerd op de inhoud van de business case.

De oplegnotitie bevat een korte weergave van de resultaten uit de business case voor de gemeente Brummen.

2.1 De huidige zelfstandige uitvoering is efficiënt en goedkoop.

Uit het onderzoek is, zoals ook bij eerdere benchmark onderzoeken, opnieuw gebleken dat Brummen de werkzaamheden op het gebied van belastingen en uitvoering Wet Woz veruit het goedkoopst uitvoert. Tot op heden hebben we, ondanks de kleine bezetting, alle benodigde kennis in huis en kunnen we tegen een lage kostprijs, de burger optimaal bedienen.

2.2 De huidige zelfstandige uitvoering is goed en effectief.

Gebleken is ook dat de kwaliteit goed te noemen is. Dit is onlangs bevestigd door het zwaarwegende oordeel van de Waarderingskamer. De plaatselijke kennis is groot en voor de burger zeer herkenbaar. Een onlangs uitgevoerde enquête onder belastingplichtigen heeft dit bevestigd. Voordeel van een kleine organisatie is dat de lijnen kort en de medewerkers zeer betrokken zijn.

2.3 Het samenwerkingsverband is minimaal de eerste vier jaren kostenverhogend.

Zie de oplegnotitie: terugverdientijd en benodigde investering gedurende de opstartperiode. In de eerste jaren zou de gemeente Brummen bij deelname € 533.345,-- aan transitiekosten moeten bijdragen (zie oplegnotitie).

2.4 De risico's opgenomen in de business case zullen nadelig uitwerken op de te behalen resultaten.

De te verwachten voordelen zijn gebaseerd op de meest optimistische en meest efficiënte uitgangspunten.

- Automatiseringskosten

Met name de automatiserings- en informatiseringkosten en de noodzakelijke koppelingen tussen de diverse bestanden vormen een risico. Onderzoek door de informatiespecialisten van de deelnemende gemeenten heeft dit onderschreven.

Door het uitgangspunt van de business case betreffende het meest optimistische scenario en het feit dat veel kosten buiten beschouwing zijn gelaten, is nog een aanzienlijke stijging van de kosten ten opzichte van de nu voorliggende berekening te verwachten.

- Aantal fte's

Bij de normering van het aantal fte's is uitgegaan van de meest efficiënte wijze van werken, dus het meest rooskleurige beeld. Bij de berekeningen is bijvoorbeeld uitgegaan van een systematiek met een vast bedrag per huishouden voor afvalstoffenheffing zonder nadere differentiatie van de tarieven. Dit sluit niet aan op de nu door Brummen gehanteerde werkwijze.

In de opstartjaren zal de efficiency niet bereikt worden. De berekende terugverdientijden per gemeente kunnen hierdoor nadelig beïnvloed worden.

2.5 Er is een aanzienlijk risico dat de overheadkosten niet afgeschreven kunnen worden.

De business case gaat uit van het feit dat de achterblijvende overheadkosten in drie jaar tijd afgeschreven kunnen worden. Ervaring leert echter dat deze kosten op de achterblijvende organisatie blijven drukken. We kunnen bij voorbeeld niet een klein stukje van het nieuwe gemeentehuis slopen om de huisvestingslasten omlaag te brengen. Door deze achterblijvende kosten is voor Brummen het berekende voordeel na 4,4 jaar al niet realiseerbaar.

De ambtelijke organisatie werkt al aan de invulling van een scherpe taakstelling die door middel van de begroting is meegegeven voor de komende jaren. Daardoor is het onwaarschijnlijk dat we in staat zijn om een extra taakstelling van 'weg te werken' overhead te realiseren zoals in de business case wordt verondersteld. Lukt dat inderdaad niet of onvoldoende, dan zal de mogelijke winst van een samenwerkingsverband grotendeels verdampen of zelfs omslaan in een situatie waarbij de gemeente Brummen duurder uit blijkt te zijn dan nu het geval is.

2.6 De lokale politiek krijgt aanzienlijk minder invloed op de heffing en invordering.

In de samenwerkingsvorm zal een efficiencyvoordeel behaald moeten worden door middel van het uniformeren van de belastingheffing. Zo zal de wijze waarop de kosten van afval verhaald gaan worden, minder aansluiten bij door Brummen gekozen beleid van 'de vervuiler betaalt'. Deze 'duurdere' heffingswijze van een bedrag per lediging zal wellicht mogelijk blijven, maar dan zal het samenwerkingsverband de hieraan verbonden extra kosten doorbelasten naar onze gemeente.

Het gewicht van Brummen in de groep gemeenten die aan de business case heeft gewerkt, is 7% gemeten naar inwonertal. Als dat percentage ook evenredig de invloed van onze gemeente in de besluitvorming van het samenwerkingsverband is, is de greep van de politieke sturing enorm afgenomen want die is in de huidige situatie 100%. Wij bepalen nu zelf ons beleid en de uitvoering daarvan.

2.7 Sluit niet aan op de Brummense Toekomstvisie en onze ambitie ten aanzien van dienstverlening

In de toekomstvisie van Brummen is de ambitie van een vraaggericht werkende gemeente opgenomen, met een organisatie die in goed contact staat met de lokale samenleving. De keuze voor een samenwerking zou de afstand naar de burger vergroten en de plaatselijke kennis en herkenbaarheid in negatieve zin beïnvloeden. De inwoners van Brummen profiteren nu juist van de schaalgrootte van Brummen net als de ambtelijke organisatie, waardoor wij in staat zijn snel en flexibel te reageren en creatief en innovatief de taken kunnen uitvoeren.

2.8 Er is te veel zorg over onze mogelijkheden om de rol van opdrachtgever goed in te vullen.

Bij de keuze voor uitbesteding van werkzaamheden, moet onze opdracht gevende rol als 'latende' organisatie goed geborgd worden. Uitbesteding is niet synoniem aan over de muur gooien en zo ontzorgd worden. De gemeente Brummen blijft zelf tegenover de samenleving verantwoordelijk voor een goede belastingheffing. Dit betekent dat de kwaliteit van de leverende instantie moet worden bewaakt, dat de kaders voor samenwerking moeten worden bijgesteld wanneer dat nodig is en dat de wederzijdse uitwisseling van informatie soepel moet verlopen.

In de opzet van deze business case zou bij de keuze voor het samenwerkingsverband naar onze inschatting onvoldoende borging in kwalitatief c.q. formatief opzicht overblijven om de opdracht gevende rol adequaat te vervullen.

3.1 Organisatorische focus en strategisch personeelsbeleid: flexibiliteit waarborgen

Samenwerking betekent dat de betrokken medewerkers niet meer werkzaam zullen zijn binnen onze eigen organisatie. Gevolg hiervan zal zijn dat er minder mogelijkheden voor flexibele inzet van medewerkers zal zijn. Flexibelere inzet van personeel is echter onlosmakelijk verbonden aan het goed kunnen blijven uitvoeren van alle huidige en toekomstige taken door een compacte organisatie als de gemeente Brummen.

Onze focus is gericht op een goede implementatie van de drie decentralisaties in het sociale domein. In de financiële huishouding zal naar verwachting het werk toenemen door de nieuwe geldstromen die via de gemeente gaan lopen en de overeenkomsten die voor de uitvoering van de nieuwe verantwoordelijk-

heden zullen worden gesloten. Die extra inzet zullen we zo efficiënt en flexibel mogelijk moeten gaan opnemen in de organisatie. Op dit moment overgaan tot de implementatie van een samenwerkingsverband voor Belastingen, zou een nadelig effect hebben op onze invulling van die opgave.

3.2 Besparing door taakstelling op de ambtelijke organisatie

Via de vorige en de huidige programmabegroting is aan de ambtelijke organisatie een taakstelling meegegeven. Voor 2014 gaat het om een bedrag van € 217.000,--. Ook het onderdeel Belastingen wordt betrokken in de realisatie van die taakstelling.

De gemeente Brummen werkt met Lean Management als instrument om de kwaliteit en efficiëntie van werkprocessen continu te verbeteren. Hiermee willen we ook voor het werkveld van Belastingen / Woz naar te realiseren besparingen blijven zoeken. Die resultaten dragen dan rechtsreeks en volledig bij aan onze financiële positie. Bij uitbesteding zouden voordelen uit besparing daarentegen moeten worden gedeeld met de andere deelnemers.

Kanttekeningen

- Aantal fte's en plaatsing?

Bij aansluiten in de samenwerkingsvorm zou het mogelijk kunnen worden dat wij een aantal huidige vacante fte's in de overige organisaties, zouden mogen invullen met ons boventallig geworden personeel. Dit is echter op dit moment zeer onzeker, elke aansluitende gemeente heeft immers te kampen met boventallige formatie die weliswaar over zou gaan naar het samenwerkingsverband maar in financiële zin een risico blijft van de gemeente van herkomst. Boventalligheid die in drie jaar tijd niet door het samenwerkingsverband is opgelost, komt dan als nadeel bij de latende organisatie terecht.

- Oog blijven houden voor valide samenwerkingsopties in de toekomst

Samenwerking op dit moment is voor Brummen niet lonend. Het spreekt voor zich dat onze focus gericht zal blijven op een zo goedkoop mogelijke, kwalitatief goede uitvoering van de taken. Als dit te zijner tijd gerealiseerd kan worden door alsnog te gaan samenwerken, zal dat aan de gemeenteraad voorgelegd worden.

Advies adviesorganen

N.v.t.

Communicatie en burgerparticipatie

N.v.t.

Financiële toelichting

De jaarlijkse uitvoeringskosten bedragen in Brummen op dit moment afgerond € 442.000. In het meest gunstige geval kan dit bedrag via de samenwerking op de langere termijn worden teruggebracht naar ruim € 285.000. Echter, in het opstartjaar en de 1^e jaren van de samenwerking zal er meer bijgedragen moeten worden in de vorm van transitiekosten. Verder moet er dan gewerkt worden aan de afbouw van de personele frictiekosten en de overhead. Of deze afbouw haalbaar is, is zeer de vraag, waardoor het nu berekende voordeel weer teniet zou worden gedaan en zelfs kan omslaan in een nadeel. Nog afgezien van het feit dat in de business case risico's worden genoemd (o.a. ICT) die in de verdere uitwerking naar een bedrijfsplan toe kunnen leiden tot kostenstijgingen, en vervolgens weer doorwerken in de bijdragen van de samenwerkende gemeenten.

Voor een cijfermatige opzet van de uitkomsten van de business case wordt verwezen naar de oplegnotitie bij die business case (bijlage 1).

Juridische grondslag

N.v.t.

Inkoop en aanbesteding

N.v.t.

Uitvoering

De werkgroep Belasting en de project- en stuurgroep Piofach informeren over het genomen besluit.

Bijlage(n) ter vaststelling

N.v.t.

Bijlage(n) ter informatie

1. Oplegnotitie van de businesscase Samenwerking Belastingen (kenmerk INT14.0296)
2. Businesscase Samenwerking Belastingen (managementrapportage Onderzoek samenwerking in de regio, gemeenten Apeldoorn, Epe, Zutphen, Lochem, Brummen en Voorst) (kenmerk 14.000351)